

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	5
İÇİNDEKİLER	7
KISALTMALAR	15

BİRİNCİ KISIM MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUK I (KAVRAM, KURUM VE KURAMSAL TEMELLER - KANUNLAR İHTİLAFI)

BİRİNCİ BÖLÜM MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUKUN GENEL ÇERÇEVESİ

I. KAVRAMSAL AÇIKLAMALAR.....	19
II. MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUKUN AMAÇLARI	20
III. MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUKUN MAHİYETİ.....	21
IV. MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUKUN TEMEL KONULARI.....	22
V. MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUKUN TARİHİ GELİŞİMİ	23
A. Dünya Genelinde Tarihî Gelişim	23
1. Antik Çağ - Roma.....	23
2. Orta Çağ - Statü Teorileri	24
3. Yakın Çağ -"İlişkinin Merkezi" Kuramı	24
4. Modern Çağ - Kodifikasyonlar ve Milletlerarasılaşıma	25
B. Türkiye'deki Tarihî Gelişim	26
1. Erken Dönem Düzenlemeleri	26
2. İlk Kapsamlı Kanun – 1982 MÖHUK	27
3. Yürürlükteki Temel Kanun – 2007 MÖHUK.....	27
C. Milletlerarası Kanunlar İhtilafı Hukukunun Temellerine İlişkin Felsefi Yaklaşımlar	28
1. Friedrich Carl von Savigny (Tümevarımcı ve Evrenselci Yaklaşım)	28
2. Adolf F. Schnitzer (Karakteristik Edim Teorisi)	29
3. Gerhard Kegel (Menfaat Teorisi)	30
4. Wilhelm Wengler (Kamu Düzeni ve Müttekabilyet).....	31
5. ABD Öğretisi.....	31
VI. MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUKUN KAYNAKLARI	32
A. Kavram.....	32
B. Türleri	32

1. Felsefi (Manevi) Kaynaklar.....	32
2. Maddi Kaynaklar	33
3. Şekli (Hukuki) Kaynaklar	34
4. Türk Milletlerarası Özel Hukukunun Kaynakları	36
a. Milli Hukuk Kaynakları	36
b. Milletlerarası Hukuk Kaynakları.....	37
VII. MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUKUN HUKUK SİSTEMİNDEKİ YERİ	39
A. Konumu	39
B. Diğer Hukuk Dallarıyla İlişkisi.....	40
BİRİNCİ BÖLÜM ÇÖZÜMLÜ TEST SORULARI	43

İKİNCİ BÖLÜM

MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUKUN UYGULANMA YÖNTEMİ, ADALET ANLAYIŞI, MENFAATLER SİSTEMİ, İLKELERİ VE KURALLARI

I. MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUKUN UYGULANMA YÖNTEMİ.....	57
II. Milletlerarası Özel Hukukun Adalet Anlayışı.....	59
A. İhtilaf Hukuku Adaleti.....	60
B. Maddi Hukuk Adaleti.....	61
III. MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUKUN MENFAATLER SİSTEMİ	62
IV. MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUKUN TEMEL İLKELERİ.....	63
A. İrade Serbestisi İlkesi (Hukuk Seçimi Serbestisi).....	64
B. En Sıkı İlişki İlkesi	65
C. Uygunluk (Geçerliliği Temin Etme) İlkesi	66
D. Güven İlkesi (İyiniyetin Korunması).....	67
E. Koruma İlkesi (Zayıfın Korunması).....	68
V. MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUKUN KURALLARI	68
A. Maddi Hukuk Kuralları.....	69
B. Kanunlar İhtilafı Kuralları.....	70
1. Genel Olarak.....	70
a. Bağlama Konusu	71
b. Bağlama Ölçütü (Bağlama Noktası)	71
c. Bağlama Sonucu	71
3. İhtilaf Kurallarının Uygulanma Süreci	72
4. İhtilaf Kurallarının Türleri.....	73
V. KANUNLAR İHTİLAF HUKUKUNDA ZAMAN BAKIMINDAN UYGULANMA	75
A. Kanunlar İhtilafı Kurallarında Zamansal Değişiklikler	75
1. Geçmişe Yürümezlik İlkesi	75
2. Sürekli Hukuki İlişkilerde İkili (Bölünmüş) Uygulama.....	75

B. Uygulanacak Yabancı Hukuktaki Zamansal Değişiklikler.....	75
1. Genel İlke: “Yaşayan Hukuk” İlkesi.....	76
2. İstisnalar.....	76
a. Taşlaşma (Sabitleşme) Teorisi.....	76
b. İlişkizlilik (Bağlantısızlık)	76
<i>İKİNCİ BÖLÜM ÇÖZÜMLÜ TEST SORULARI</i>	77

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MİLLETLERARASI KANUNLAR İHTİLAFI HUKUKUNUN GENEL MESELELERİ

I. VASIFLANDIRMA (NİTELENDİRME).....	93
II. ATIF	94
III. ÖN SORUN	96
IV. STATÜ DEĞİŞİKLİĞİ.....	97
V. UYARLAMA	99
VI. DOĞRUDAN UYGULANAN KURALLAR (MÜDAHALECI NÖRMLER).....	99
VII. KAMU DÜZENİ MÜDAHALESİ	101
VIII. KANUNA KARŞI HİLE (HUKUKUN DOLANILMASI).....	102
IX. ANAYASAYA AYKIRILIK.....	104
X. YETKİLİ HUKUKUN BELİRLENMESİ VE UYGULANMASI.....	104
A. Genel İlke: Resen Uygulama	104
B. Yetkili Hukuk Kavramı	105
C. Yabancı Hukukun Niteliği ve Kapsamı.....	106
D. Yabancı Hukukun Uygulanması Usulü	107
E. Yabancı Hukukun Uygulanmasında Karşılaşılan Sorunlar	109
<i>ÜÇÜNCÜ BÖLÜM ÇÖZÜMLÜ TEST SORULARI</i>	111

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TÜRK MİLLETLERARASI KANUNLAR İHTİLAFI KURALLARI

I. VATANDAŞLIK ESASINA İLİŞKİN KANUNLAR İHTİLAFI KURALLARI	131
II. HUKUKİ İŞLEMLERİN ŞEKLİ GEÇERLİLİĞİNE İLİŞKİN KANUNLAR İHTİLAFI KURALLARI.....	132
III. ZAMANAŞIMINA İLİŞKİN KANUNLAR İHTİLAFI KURALI	133
IV. ŞAHSIN HUKUKUNA İLİŞKİN KANUNLAR İHTİLAFI KURALLARI.....	134
A. Hukuki ve Fiili Ehliyetine İlişkin Kanunlar İhtilafı Kuralları	134
B. Vesayet, Kısıtlılık, Kayımlık Konularına İlişkin Kanunlar İhtilafı Kuralları.....	135
C. Gaiplik ve Ölmüş Sayılma Kararlarına İlişkin Kanunlar İhtilafı Kuralları	137

V. AİLE HUKUKUNA İLİŞKİN KANUNLAR İHTİLAFI KURALLARI	137
A. Nişanlanmaya İlişkin Kanunlar İhtilafı Kuralları	137
B. Evlenmeye İlişkin Kanunlar İhtilafı Kuralları	139
C. Boşanma ve Ayrılığa İlişkin Kanunlar İhtilafı Kuralları	140
D. Evlilik Mallarına İlişkin Kanunlar İhtilafı Kuralları	141
E. Soybağına (Nesep) İlişkin Kanunlar İhtilafı Kuralları	143
F. Evlat Edinme	144
G. Nafakaya İlişkin Kanunlar İhtilafı Kuralı	145
VI. MİRAS HUKUKUNA İLİŞKİN KANUNLAR İHTİLAFI KURALLARI	146
VII. EŞYA HUKUKUNA İLİŞKİN KANUNLAR İHTİLAFI KURALLARI	148
A. Aynı Haklara İlişkin Kanunlar İhtilafı Kuralları	148
B. Taşıma Araçlar Üzerindeki Aynı Haklara İlişkin Kanunlar İhtilafı Kuralları	150
C. Fikri Mülkiyete İlişkin Kanunlar İhtilafı Kuralları	150
VIII. BORÇLAR HUKUKUNA İLİŞKİN KANUNLAR İHTİLAFI KURALLARI	151
A. Sözleşmeden Doğan Borç İlişkileri	151
1. Genel Olarak	151
2. Genel Rejim	152
3. Özel Sözleşme Türleri için Özgün Rejimler	153
a. Taşınmaz Mallara İlişkin Sözleşmeler	153
b. Tüketici Sözleşmeleri	154
c. Bireysel İş Sözleşmeleri	155
d. Fikri Mülkiyet Haklarına İlişkin Sözleşmeler	156
e. Eşyanın Taşınmasına İlişkin Sözleşmeler	157
4. Sözleşme Hukukunun Diğer Hususlarına İlişkin Kanunlar İhtilafı Kuralları	158
a. Temsil Yetkisine İlişkin Kanunlar İhtilafı Kuralları	158
b. Doğrudan Uygulanan Kurallar	159
c. Sözleşmeden Doğan İlişkinin Varlığı ve Geçerliliği	159
d. İfanın Gerçekleştirilme Biçimi ve Tedbirler	160
5. Milletlerarası Düzenlemeler	160
IX. SÖZLEŞME DIŞI BORÇ İLİŞKİLERİ HAKKINDA UYGULANACAK HUKUKA İLİŞKİN KANUNLAR İHTİLAFI KURALLARI	161
A. Genel Olarak	161
B. Haksız Fiiller (Genel Hükümler)	162
C. Kişilik Haklarının İhlâlinde Sorumluluk	163
D. Ürün Sorumluluğu	164
E. Haksız Rekabet	164
F. Rekabetin Engellenmesi	165
G. Sebepsiz Zenginleşme	166
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM ÇÖZÜMLÜ TEST SORULARI	167

İKİNCİ KISIM
MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUK II
(MİLLETLERARASI USUL HUKUKU)

BİRİNCİ BÖLÜM

MİLLETLERARASI USUL HUKUKUNUN GENEL ÇERÇEVESİ

I. KAVRAM	243
II. YAPISAL İLKELER	243
III. KAPSAM	245
IV. MİLLETLERARASI USUL HUKUKUNDA ÜLKESELLİK İLKESİ	246
IV. MİLLETLERARASI USUL HUKUKUNDA VASIFLANDIRMA	247
VI. MİLLETLERARASI USUL HUKUKUNDA UYGULANACAK KURALLAR	251
VII. MİLLETLERARASI USUL HUKUKUNUN KAYNAKLARI	252
A. Millî Hukuk Kaynakları	252
B. Milletlerarası Hukuk Kaynakları	253
VIII. MİLLETLERARASI USUL HUKUKUNUN YAKIN BAĞLANTILI OLDUĞU ALANLAR	254
<i>BİRİNCİ BÖLÜM ÇÖZÜMLÜ TEST SORULARI</i>	<i>257</i>

İKİNCİ BÖLÜM

MİLLETLERARASI YETKİ

I. GENEL KAVRAMSAL ÇERÇEVE	265
II. YETKİ SİSTEMLERİ	266
III. MİLLETLERARASI YETKİ TÜRLERİ	267
IV. MİLLETLERARASI YETKİ İHTİLAFLARI	267
V. TÜRK MAHKEMELERİNİN MİLLETLERARASI YETKİ SİSTEMİ	268
A. Hukuki Temeller	268
B. 5718 Sayılı MÖHUK'un Milletlerarası Yetki Kuralları Sistematiği.....	269
C. MÖHUK'un Milletlerarası Yetki Kurallarının Birbiryle İlişkisi	270
D. Genel Milletlerarası Yetki Rejimi Düzenlemesi.....	272
E. MÖHUK'un Genel Milletlerarası Yetki Rejimine İlave Düzenlemeler	273
1. Genel Çerçeve	273
2. Türklerin Kişi Hâllerine İlişkin Davalar	274
3. Yabancıların Kişi Hâllerine İlişkin Bazı Davalar	275
4. Miras Davaları	277
5. İş Sözleşmesi ve İş İlişkisi Davaları.....	278
6. Tüketici Sözleşmesine İlişkin Davalar	279
7. Sigorta Sözleşmesine İlişkin Davalar	280

VI. YARGI YERİ ANLAŞMASI.....	281
A. Genel Olarak.....	281
B. Yabancı Mahkemenin Yetkili Kılınması.....	282
C. Türk Mahkemesinin Yetkili Kılınması.....	283
VII. MİLLETLERARASI YETKİSİZLİK VE ALTERNATİF UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM YOLLARINA İLİŞKİN İTİRAZLAR	284
A. Milletlerarası Yetkisizlik İtirazı.....	284
B. Milletlerarası Tahkim İtirazı.....	285
C. Yabancı Arabuluculuk İtirazı	286
<i>İKİNCİ BÖLÜM ÇÖZÜMLÜ TEST SORULARI.....</i>	<i>287</i>

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MİLLETLERARASI BOYUT İÇEREN YARGILAMA USUL VE İŞLEMLERİNE İLİŞKİN HUSUSLAR

I. MİLLETLERARASI BOYUT İÇEREN YARGILAMANIN TEMEL KARAKTERİSTİK YÖNLERİ	333
II. YABANCILARIN YARGISAL STATÜSÜ.....	334
III. YABANCI DEVLETLERİN YARGI BAĞIŞIKLIĞI	334
V. YABANCI TEMİNATI	335
VI. MİLLETLERARASI DERDESTLİK	336
VII. MİLLETLERARASI BEKLETİCİ MESELE VE GEÇİCİ HUKUKİ KORUMA TEDBİRLERİ.....	337
A. Bekletici Mesele	337
B. Milletlerarası Geçici Hukuki Koruma Tedbirleri.....	338
VIII. MİLLETLERARASI İSPAT HUKUKU	339
IX. MİLLETLERARASI ADLÎ YARDIMLAŞMA	340
X. MİLLETLERARASI TEBLİGAT	342
<i>ÜÇÜNCÜ BÖLÜM ÇÖZÜMLÜ TEST SORULARI.....</i>	<i>345</i>

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

YABANCI MAHKEME KARARLARININ TANINMASI VE TENFİZİ

I. MAHKEME KARARLARININ ÜLKE DIŞI ETKİLERİ	363
II. TANIMA VE TENFİZ MÜESSESESİ.....	364
A. Genel Çerçeve ve Temel Tanımlar.....	364
B. Hukuk Sistemlerinde Tanıma-Tenfiz Modelleri	364
C. Türk Hukukundaki Uygulama	365
III. TÜRK HUKUKUNDA YABANCI MAHKEME KARARLARININ TANINMASI VE TENFİZİ	365
A. Hukuki Çerçeve ve Kaynaklar	365
B. Tanıma ve Tenfizin Koşulları.....	366

1. Ön Koşullar.....	366
2. Aslî Koşullar.....	367
C. Tanıma ve Tenfiz Usulü.....	367
1. Görevli ve Yetkili Mahkeme.....	367
2. Başvuru ve İstenen Belgeler.....	367
3. Yargılama Süreci ve Esas İncelenmesi.....	368
4. Karar ve Kanun Yolları.....	368
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM ÇÖZÜMLÜ TEST SORULARI	369

BEŞİNCİ BÖLÜM

MİLLETLERARASI TAHKİM VE ARABULUCULUK

I. HUKUKİ UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜM YOLLARI	393
A. Genel Çerçeve.....	393
B. Tahkim Yolu	394
II. MİLLETLERARASI TAHKİME İLİŞKİN DÜZENLEMELER (HUKUKİ KAYNAKLAR)	395
A. Genel Olarak.....	395
B. Milletlerarası Düzenlemeler	395
C. Millî Düzenlemeler	397
D. Kurumsal Kaynaklar	397
E. Hakem Takdir Yetkisinin Rolü	398
III. TAHKİM BAŞVURUSU	398
A. Başvurunun İşlevi.....	398
B. Başvurunun Doğurduğu Hukuki Sonuçlar	398
1. Usul Hukuku Bakımından Sonuçlar	398
2. Maddi Hukuk Bakımından Sonuçlar	399
IV. TAHKİM YARGILAMASI.....	400
V. HAKEM KARARLARI.....	401
A. Genel Olarak.....	401
B. Türk Hakem Kararı - Yabancı Hakem Kararı Ayrımı.....	401
C. Hakem Kararlarına Karşı Hukuki Başvuru Yolları	402
1. İptal Davası	402
2. Yargılamanın İadesi.....	402
3. Yabancı Hakem Kararlarının Denetimi	402
D. Sonuç.....	402
VI. YABANCI HAKEM KARARLARININ TANINMASI VE TENFİZİ	403
A. Hukukî Temeller	403
B. 5718 Sayılı MÖHUK'a Göre Yabancı Hakem Kararlarının Tanınması ve Tenfizi	403

1. Koşullar	403
2. Ret Sebepleri	403
3. Usul	404
C. New York Sözleşmesi Uyarınca Yabancı Hakem Kararlarının Tanınması ve Tenfizi	404
1. Genel Çerçeve	404
2. Uygulama Alanı	405
3. Ret Sebepleri	405
4. Usul	405
D. Diğer Milletlerarası Sözleşmeler	406
VII. YABANCI HAKEM KARARLARININ HUKUKÎ ETKİLERİ	406
VIII. MİLLETLERARASI ARABULUCULUK	407
A. Arabuluculuğun Tarihsel Konumu ve Etkinlik Sorunu	407
B. Singapur Sözleşmesinin Düzenleyici Çerçevesi ve Getirdiği Yenilikler	408
C. İcranın Reddi Sebepleri ve Devletlere Tanınan Esneklik	409
BEŞİNCİ BÖLÜM ÇÖZÜMLÜ TEST SORULARI	411
MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUK DENEME SINAVLARI	
▫ DENEME SINAVI -1	435
▫ DENEME SINAVI-2	442
▫ DENEME SINAVI-3	449
▫ DENEME SINAVI-4	456
▫ DENEME SINAVI -5	464
CEVAP ANAHTARI	470
KAYNAKÇA	471